ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 146. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 14-го СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 14, 1976 No. 146. VOL. LXXXIII

СЕНАТ, ПРОФЕСОРСЬКА РАДА УВУ ВІДБУЛИ ЗАСІДАННЯ, ПРОФ. Д-Р В. ЯНІВ ПЕРЕОБРАНИЙ НА РЕКТОРА

Від низки років утривалився звичай, що загальні Професорської Ради УВУ відбуваються в часі літнього семестру, тобто тоді, коли до Мюнхену з'їжджається найчастіше курси, ведені спільно фесорської Колегії.

Літні семестри зачалися в біжучому році, як і минулими роками, точно 1 липня — на обидвох факультетах: філософічному та правничо-суспільно-економічному. За декілька днів після того зачалися курси ведені спільно із Мічиґенським університетом, а в понеділок, 19 липня, зачався ще тритижневий Високошкільний Літній Курс Українознавства для молодших студентів, які студіюють на інших університетах, але не мали змоги добувати знань з ділянки українознавства. В рамцях семестру філософічного факультету відбулося кілька лекцій для учителів українознавчих доповняльних шкіл. Таким чином, в цьому році авдиторне УВУ охопило всі роди навчання і відповідно до цього також приїхало до Мюнхену чимало професорів з інших країн, в тому числі із ЗСА чи Канади. Конкретно, викладало досі 37 доцентів, з чого 10 із ЗСА, 5 з Канади та 1 з Бразилії, тобто разом 16 з-поза океану, а решта (21) з Европи: 13 з Німеччини, 6 з Франції і по одному з Англії та Голляндії.

Проф. д-р В. Янів, Ректор УВУ

З діяльности треба спеціяльно підкреслити видавничу діяльність: В серії мистецьких альбомів вийшов другий том репродукцій робіт Г. Крука; видано дві монографії із матеріялами ювілейних конференцій, присвячених Сковороді (одну по французьки, другу по-німецьки); продовжуванно видавати зошити з ділянки етнології (2 зошити вже з'явилися, третій закінчується переплітати); розбудовано відділ „різних", де вийшла друком доповідь д-ра г. к. Ґрайнера, а також матеріяли присвячені діяльності УВУ із документарними доповненнями (авторства В. Янева), як теж передрук доповідей з урочистого засідання номінацій проф. д-ра Г. Паскаля (по-французьки). Розпочато нову серію „українська діяспоряна" із матеріялами про українську гімназію в ЧСР. Проф. Чопик видав два скрипти („Навчання мови" та „Системи фонем СУЛМ і деякі проблеми із фонології"). Завдяки новонабутій машині (офсетовій) можна було передавати матеріяли про Емський указ, як теж видати другим накладом скрипт пок. проф. Чубатого. Звичайно, вийшов також „індекс лекціонум" на 1976 р. Разом треба занотувати 13 позицій з поважною скількістю сторінок (1504).

Користаючи із того, що на початку семестру були всі три директори леґатур УВУ (проф. Кульчицький з Франції, проф. В. Лев із ЗСА та проф. Я. Рудницький з Канади) відбулося 7 липня поширене засідання Сенату УВУ для обговорення всіх актуальних питань, а на це засідання запрошено також тих колеґ, які не змогли залишитися вже на Професорську Раду (27 липня). Обидва засідання одноцушно прийняли до відома звіт органів та переобрали на ректора УВУ проф. д-ра В. Янева, а проректором проф. д-ра З. Соколюка. В доповненні до Загальної Професорської Ради була ще факультетська Рада філософічного факультету (21 липня), яка обрала деканом професора д-ра О. Кульчицького, а продеканом проф. д-ра Г. Васьковича.

Вдруге стільки є безпосередньо перед закінченням. Збір одноцушно прийняв до відома загальний звіт, як теж одноцушно наступило переобрання Ректора.

СХВАЛЕНО ЧАСТИНУ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПЛЯТФОРМИ

Канзас Сіті. — У четвер, 12-го серпня, ціла Програмова комісія Республіканської партії схвалила деякі частини остаточної версії програми (плятформи) цієї партії, головним чином пропозиції, які стосуються внутрішньої американської політики. Програмова комісія, яка складається із 106-ох членів, мала обговорювати пропозиції щодо закордонної політики щойно в п'ятницю, 13-го серпня. Остаточна версія плятформи буде представлена на затвердження цілою Крайовою конвенцією Республіканської партії у вівторок, 17-го серпня.

В четвер Програмова комісія відкинула пропозицію, яка вимагала, щоб федеральний уряд гарантував кожному бажаючому заструднення, заявляючи, що це потягнуло б за собою великі підвищення в податках, або дефіцит у державному бюджеті. Комісія також відкинула пропозицію щодо встановлення програми примусового забезпечення здоров'я. Між іншим, Демократична партія включила ці обидві пропозиції в свою партійну плятформу.

Програмова комісія Республіканської партії також схвалила пропозицію в справі Додатку до Конституції ЗСА, який припинив би примусовий перевіз учнів автобусами для встановлення расового балансу в школах, як рівнож заявилася за конституційним Додатком, який дав би право місцевостям дозволяти молитви в публічних школах, однак, щоб ті кошти не були зв'язані з будь-яким специфічним віровизнанням. Комісія також схвалила, щоб федеральний уряд розглянув можливість припинення фінансової допомоги для початкових і середніх шкіл, а щоб стейти перебрали на себе це зобов'язання. Прийнято рекомендацію, щоб студенти університетів і коледжів одержували податкові кредити за шкільну оплату, а рівнож, щоб звільнення від оподаткування („екземпшин") виносило 1,000 долярів на особу, замість дотеперішніх 750 долярів. Програмова комісія також відкинула пропозицію в справі реєстрування приватної вогнепальної зброї федеральним урядом.

Прихильники президента Джеральда Форда та його суперника Рональда Ріґена заявили, що обидва кандидати були більш-менш погоджуються з пропозиціями щодо внутрішньої політики. Розбіжності можуть виринути в справі пропозицій відносно закордонної політики, зокрема щодо Панамського каналу та зв'язків із СССР і комуністичним Китаєм.

Сенатор Баклі може кандидувати на президента ЗСА

Ню Йорк. — Хоча досі тільки президент Джеральд Форд і колишній каліфорнійський губернатор Рональд Реґен були кандидатами на номінацію Республіканської партії на президента ЗСА, то в середу, 11-го серпня, консервативний сенатор Джеймс Баклі з Ню Йорку заявив на пресовій конференції, що якщо досить делеґатів на Крайовій конвенції Республіканської партії висловлять йому свою підтримку, то він може погодитися бути кандидатом. Баклі, однак, заявив, що він не старатиметься послабити шанси президента Форда здобути номінацію, але тільки хоче, щоб ані Форд, ані Реґен не здобули номінації за першим голосуванням. Як відомо, делеґації деяких стейтів на конвенцію зобов'язані голосувати за даним кандидатом тільки в першому голосуванні, а опісля можуть самі рішати на кого віддати свій голос. Сенатор Баклі сказав, що його маневр має на меті створити „більш свобідну атмосферу" на Конвенції і дати делеґатам „вільну руку". Коментатори вважають, що якщо б Баклі дійсно був іменований, то це допомогло б Реґенові в другому голосуванні.

Сенатор Джеймс Баклі

В липні дуже мало зросли гуртові ціни

Вашингтон. — Департамент праці повідомив у четвер, 12-го серпня, що протягом липня гуртові ціни збільшилися тільки на три десятих одного відсотка, що становить найменший зріст в тих цінах від березня ц.р. Головною причиною такого малого зросту в загальному індексі гуртових цін було те, що протягом липня ціни на сільськогосподарські продукти та корм для худоби обнизилися на один відсоток. Однак, ціни індустріяльних продуктів зросли на сім десятих одного відсотка, що є найбільшим зростом від листопада минулого року. Тому деякі економісти висловлюють побоювання, що це може бути передвісником погіршення інфляції. Хоча прес секретар Білого Дому, Рон Нессен, сказав, що президент Джеральд Форд „дещо стурбований" зростом гуртових цін на індустріяльні продукти, то ані Президент, ні його економічні дорадники не вважають, що існує загроза повернення інфляції.

Уряд ЗСА протестує проти арешту американського священика в Арґентіні

Буенос Айрес. — Амбасада ЗСА передала арґентинському військовому урядові, який минулого березня повалив владу президента Ізабелли Перон, офіційний протест проти того, що арґентинські власті заарештували американського католицького священика о. Джеймса М. Вікса, професора теології в семінарії Кордоби, та відмовляються подати до відома, де цей священик тепер перебуває, як рівнож відкинули клопотання американського консула відвідати о. Вікса. Цього священика заарештували 3-го серпня, разом із 5-ма семінаристами. Досі не подано причини арешту.

Дивізійники Клівленду відзначать 25-ліття Станиці

Клівленд, Огайо (Л. К.) — Станиця Братства колишніх Вояків І-ої Української Дивізії УНА в Клівленді відзначатиме 18-го вересня ц. р. 25-ліття свого існування. Вона належить до найстарших Станиць на терені Америки завдяки гарячці тодішніх ентузіястів, які дали поштовх для творення інших Станиць по більших скупченнях колишніх вояків Дивізії.

Деякі з них це Д. Ліщинський, О. Слупчинський, В. Шарко, Д. Деркач, В. Горський, І. Руденський, Р. Полатайко, Мирон Радзикевич, Я. Фішер, Т. Загайкевич, Я. Шокалюк, В. Сторожинський, В. Антонів, А. Вільшанський, С. Шуя і ряд інших, в великій мірі причинилися до росту Станиці в її початках. Завдяки цим ентузіястам відбувся в Клівленді 1-ий Делеґатський З'їзд в 1951 році.

Сьогодні Станиця нараховує понад 70 членів. Першим її головою був інж. Мирон Радзикевич, а відтак Ігор Руденський, Тарас Загайкевич, полк. Аверкій Гончаренко, Григорій Кріслатий, сот. Остап Чучкевич, Володимир Баран, Ярослав Рибалт, а останньо Лев Кусяка.

Завершенням 25-літнього існування Станиці буде Ювілейний Бенкет і Баль в залі школи св. Йосафата в Пармі, до підготови якого покликано окремий комітет з Ігорем Руденським на чолі. До комітету ввійшли: В. Баран, В. Ліщинецький, Д. Скибик, М. Кіґічак, А. Вільшанський, В. Василик, Ю. Любінецький, Р. Возняк, А. Влашків, Лев Кусяка.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ 5-ИЙ ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД І УД УНА

Ґлен Спей, Н.Й. — Головна Управа Братства колишніх вояків І УД УНА інформує, що в днях 4, 5 і 6-го вересня ц.р. (День Праці) тут в приміщеннях Оселі УРСою зу відбудеться 5-ий Делеґатський З'їзд Братства у програмі якого, крім ділових справ, передбачений також великий репрезентативний концерт з участю бас-баритона Андрія Добрянського, соліста Метрополітальної опери в Ню Йорку (акомпаніямент Т. Ґринькiв), мужеського хору „Думка", танцювального ансамблю О СУМА в Ню Йорку „Верховинці" під керівництвом О. Генза та інших мистецьких одиниць.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ В'ЯЗЕНЬ ЗАСУДЖУЄ ДВОЛИЧНУ ПОЛІТИКУ МОСКВИ

Ню Йорк, (Пресова Служба ЗП УГВР). — В СССР та поза його межами поширюється самвидавний документ-заява українського політичного в'язня Григорія Приходька до Четвертої сесії Верховної Ради СССР. Заява має дату 17 листопада 1975 року. Наводимо її повний текст:

1) Зовнішня політика Совєтського Союзу протирічить його внутрішній політиці, а іменно:

Назовні Совєтський Союз виступає за демократичні права і свободи громадян в усіх країнах світу, а внутрі СССР душить найменші прояви непогодження з комуністичною ідеологією й офіційною політикою.

Назовні Совєтський Союз — палкий прихильник Декларації прав людини, а внутрі СССР громадяни ще настільки безправні, що навіть не сміють добиватися цих прав, а Декларації ніколи так і не надрукували українською мовою.

Назовні Совєтський Союз виступає проти колоніялізму, за право націй на самовизначення, а внутрі СССР душать навіть найменші вияви неросійської національности і прагнення до відділення від Росії та до створення самостійних держав.

Назовні Совєтський Союз виступає за розвиток національного самоусвідомлення, пробудження націй до самостійного політичного життя і збільшення членів ОН, а внутрі СССР все робиться для того, щоб знищити національну свідомість і представити російські національні інтереси неросійським націям, як їх власні.

Назовні Совєтський Союз пропаґує необхідність розвивати політичну активність громадян, а внутрі СССР все робиться для того, щоб відучити громадян від самостійного думання і особливо звузити коло їхніх заінтересувань до виробничих проблем.

Назовні Совєтський Союз піддержує в усіх країнах об'єднання робітників в профспілки та їхні страйки за покращання умов їхнього життя і праці, а внутрі СССР позбавив робітників таких прав і замінив право на працю примусовою працею.

Назовні Совєтський Союз виступає за послаблення міжнародного напруження, за скріплення миру, а внутрі СССР по-різному підсилює ненависть до несоціялістичних країн і постійно скріплює свою воєнну могутність.

2) Практична діяльність уряду СССР протирічить законам совєтської держави:

Де юре: Конституція СССР проголошує свободу преси.

Де факто: Усі газети, журнали, видавництва находяться під неабияким контролем тільки одної партії — КПСС.

Де юре: УРСР — суверенна держава, яка займає рівноправне з іншими республіками положення.

Де факто: Самостійність УРСР зведена на ніщо: ні одна держава світу не вважає УРСР незалежною державою, тому і не вважає за потрібне встановити дипломатичні взаємини з УРСР. Таке міжнародне становище України пригнічує національну гідність українців і з ним не можна спокійно миритися.

Де факто: Конституція СССР проголошує свободу республік на вихід із складу СССР без перешкод.

Де факто: Усіх українців, які так, чи інакше, висловлюються за виходом України з СССР, уряд жорстоко карає і виводить поза межі України.

Де юре: Конституція СССР проголошує рівноправність націй і їхніх культур.

Де факто: Українська культура загибає в Україні під гнітом російської і совєтської культури, а за межами України українці в СССР позбавлені прав на культурно - національну автономію. В Росії українці не мають ні одної газети, школи, театру, в той час як росіяни на Україні все це мають у величезній кількості.

Де юре: Усі мови в СССР рівні і ні одна не панує над іншою.

Де факто: Уряд СССР проводить постійну русифікацію українців і переслідує українську мову, а російська мова, більше ніж до

(Закінчення на ст. 4-ій)

ТРИДЕННИМ ФЕСТИВАЛЕМ ВІДЗНАЧЕНО В ДЕТРОЙТІ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

Детройт (В. Т.). — В днях 9, 10 і 11 липня ц. р. тут на площі етнічних фестивалів, над річкою Детройт, відбувся Фестиваль Поневолених Народів, який влаштовано заходами Комітету Тижня Поневолених Народів Метрополії Детройту та місцевої станиці Американських Приятелів АБН. Десять етнічних груп взяло участь у Фестивалі, а їхні мистецькі одиниці виповнили програму протягом трьох днів.

Фестиваль був неначе мозаїкою культурних виявів, поневолених народів, а ціллю програми дала змогу американцям виробити собі певний образ культурних вартостей поодиноких національних груп. Українську участь в Фестивалі репрезентували завжди мило бачена на сцені Дівоча Капеля Бандуристок при Осередку СУМА ім. П. Орлика, тим разом під проводом Олі Гвозд та ентузіястичний спріиманий Танцювальний Ансамбль при катедрі української православної парафії св. Покрови під керівництвом п-ні Притули.

В неділю, 11 липня ц. р., в пополудневих годинах відбулася офіційна частина відзначення Тижня Поневолених Народів. Програмою проводив Ґреґори Рей, член польської національної групи.

Імпрезу відкрив коротким вступним словом голова Комітету Тижня Поневолених Народів, Сіґурс Рудзітіс, який звернув увагу на агресивність імперіялістичної Москви та на від'ємні сторінки Гельсінської угоди, яка лише збільшує шанси воєнної Москви на опанування решти вільного ще світу.

Міжконфесійний Молебень провело спільно духовенство представників поневолених народів, включно з українцями, яких репрезентував о. Бернард Панчук ЧСВВ, з української католицької церкви Непорочного Зачаття.

Головну доповідь виголосив д-р Мирон Куропась, спеціяльний асистент Президента для етнічних справ, як офіційний представник Білого Дому. Доповідача представив присутнім інж. Альґіс Запарацкас, місцевого Центрального Комітету Республіканської Партії стейту Мічиґен та кандидат до Конґресу ЗСА з рамени цієї партії. Коротка, змістовна та оптимістична побудована доповідь д-ра Мирона Куропася залишила миле враження на присутніх. Доповідач змальовав жалюгідне положення поневолених народів в Московській тюрмі народів під режимом „червоних царів", які нічим не різняться від своїх попередників. Він перевів аналізу двох систем, американської - демократичної та московської - рабовласницької. По одному боці вільна людина користується всіма правами та привілеями, а по другому — невільникраб, позбавлений найелементарніших прав свобідної людини. Американська революція двісті літ тому принесла свободу людині та запевнила найвищий життєвий стандарт мешканцям цієї країни. Знову ж московська революція, що пополила стільки жертв, не змінила положення в московській імперії, а навпаки, принесла ще більше поневолення. На закінчення своєї доповіді д-р Мирон Куропась відчитав цьогорічну проклямацію, видану президентом ЗСА, а копії передав представникам двох спонсорів святкування.

Проклямацію губернатора стейту Мічиґен відчитав окружний суддя Ґавзнер, а проклямацію міста Детройту королева краси Фестивалю Поневолених Народів, представниця хорватської національної групи.

Відповідаючи на хвилині резолюції відчитав Нестор Щербій, студент Мічиґенського університету та член місцевої станиці ТУСМ.

Для відзначення Тижня Поневолених Народів покликано Почесну Президію, до складу якої входили представники поодиноких національних груп, їхнє духовенство та представники американського політичного світу.

Діловий Комітет, що займався підготовкою та переведенням святкувань, оформлено з представників поневолених народів. З українців до комітету входили Богдан Федорак — член Президії, Петро Роґатинський — фін. реф., і мґр Володимир Рижий — голова АПАБН.

Українську участь у Фестивалі підготовив УККА Півд. - Схід. Міч. Створений був Український Комітет, що його очолював мґр Микола Кавка, член Президії Відділу УККА. З українських установ участь у Фестивалі брали парафія Непор. Зачаття, ООЧСУ, ОЖОЧСУ, СУМА ім. Київ, СУМА ім. Орлика і УНК „Орлик", які мали свої окремі павільйони та протягом трьох днів обслуговували відвідувачів українськими стравами. ТУСМ перебрав на себе інформативно - п р о паґандивну сторінку.

Перевидано книжку С. Людкевича

Ньюарк, Н. Дж. — У Києві в 1973 році вийшла була велика збірка праць визначного композитора-музиколога д-ра Станислава Людкевича п. з. „Дослідження, статті, рецензії".

Дістати цю книжку в Америці або в Канаді неможливо, тому новостворена Українська Музична Фундація з осідком в Ньюарку, Н. Дж. рішила перевидати цю збірку, що й зроблено тепер сучасним офсетним способом. Згідно з інформаціями УМФундації, книжка вийшла в обмеженій кількості примірників, без змін, пропусків чи додатків, і без відома автора.

Збірка охоплює музикознавчу працю С. Людкевича багатьох десятиріч (від 1899 р.) і у ній досліджуються різні проблеми музичної культури, особливо української.

С. Людкевич у молодому віці

Там чимало відомостей з історії музики взагалі, а зокрема про організацію музичного життя і музичної освіти та про встановлення професіоналізму і національного стилю західньо-українських композиторів. В книжці читач знайде також описи музичних товариств, їхніх хорів, та статті про видатних співаків, піяністів, тощо. Видання розраховане не тільки для музик, педагогів чи студентів, але й для ширшого кола читачів.

А вкінці поклонились також і Шевченкові

Київ. — Газета „Культура і життя" яка є органом міністерства культури УССР та республіканського комітету профспілки працівників культури, у числі з 15-го липня ц.р. помістила інформацію про артистів Великого театру опери і балету Союзу ССР, (відомого „Большого") які, перебуваючи з виступами в Києві, відвідали 12-го липня Канів і Тарасову гору з метою „поклонитися Кобзареві". „Посланців прославленого колективу, — пише газета, — сердечно зустрічали трудівники черкаського краю. Разом з московськими митцями сюди прибули заступник голови Ради Міністрів УССР П.Т. Троньно, міністер культури УССР О.К. Романовський. Дівчата в національних костюмах піднесли їм хліб-сіль, вручили квіти". Дальше „Культура і Життя" пише: „Гості і господарі прямують до пам'ятника... Володимиру Іллічу Леніну. Біля його підніжжя вони покладають квіти". Потім „московські друзі" з увагою оглянули бібліотеку-музей Аркадія Гайдара, який загинув у 1941 р. біля Канева в бою з гітлерівськими загарбниками. „Біля монумента письменникові-патріотові лягли яскраві гвоздики". Квіти покладено також на могилу „відомого російського актора і режисера О.П. Ленського, творча діяльність якого була зв'язана з українським театром". Ну і вкінці „гості" пішли поклонитися властиво цієї „гори", великому Кобзареві України Т. Шевченкові, чи — як сказано в оригіналі, — „полум'яному революціонерові - демократові", а „в парку на Тарасовій горі, де шумлять листя дерева, посаджені посланцями багатьох братніх республік СРСР, вони посадили молодий дубок". По дорозі в Київ „гості відвідали музей народної архітектури і побуту в Переяславі — Хмельницькому. В районному центрі вони поклали квіти до монумента, спорудженого на честь 300-річчя воз'єднання України з Росією", — кінчить своє повідомлення „Культура і Життя".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Американські вибори і Европа

Під час минулих виборчих кампаній в ЗСА, в країнах Західньої Европи панувало занепокоєння і настирливе питання: хто буде наступним президентом Америки. Цього року державні мужі і політичні діячі та коментатори, а навіть звичайні громадяни західньоевропейських країн сприймають американську передвиборчу кампанію з незвичним спокоєм. Для них не є аж надто важливим, чи виграє вибори президент Джералд Форд, чи його демократичний суперник Джіммі Картер. Тільки деякі політичні діячі та коментатори висловлюють думку, що не бажали б, щоб наступним президентом ЗСА був Роналд Ріґен, бо вважають, що його політичні погляди дещо „законсервативні". Але навіть, якщо вибори виграв би Ріґен, то ці европейські політики і коментатори заявляють, що можуть на це „з великими труднощами" погодитися.

Незвичний брак зацікавлення в Західній Европі можливостями висліду американських президентських виборів можна пояснити головно тим, що Західня Европа переконалася, що принципи американської закордонної політики залишаються майже незмінними, не зважаючи на те, чи президентом є республіканець, чи демократ. Правда, був короткий час, що европейські союзники ЗСА побоювалися, що Америка почне вести дуже ізоляційну закордонну політику, зокрема тоді, коли після поразки у В'єтнамі Конгрес ЗСА відмовився допомагати антимарксистським фракціям в Анголі. Европейські коментатори та політики думали, що Анголя — це перший приклад „капітуляції" Америки перед Совєтським Союзом. Однак, коли той самий Конгрес ЗСА заявився за великим оборонним бюджетом, який майже дорівнював пропозиціям Білого Дому, то европейські союзники віддихнули з полегшею, бо переконалися, що американські законодавці добре розуміють небезпеку, яка наступила б для цілого вільного світу, якщо б Совєтський Союз здобув мілітарну перевагу над ЗСА. Заспокоїлися також европейські союзники, що президент Форд і ряд чільних американських урядовців все частіше наголошують потребу тіснішої співпраці ЗСА з іншими членами Північно - Атлантійського Союзу (НАТО) в обличчі зростаючої військової сили Варшавського Пакту.

Переконалися західньоевропейські країни щодо стабільности американської закордонної політики також після того, як зникли побоювання, що ЗСА наївно повірять обіцянкам СССР в Гельсінкській Декляраціі і будуть „на повну пару" продовжувати політику „детанту". Коли постійні порушення Москвою постанов Гельсінкської Декляраціі довели до того, що президент Форд навіть перестав користуватися словом „детант", заявляючи, що відносини між ЗСА та СССР краще окреслює фраза „мир з позицій сили", а серед американських законодавців і населення почали поширюватися щораз серйозніші застереження до цієї політики „відпруження", з якої користав майже виключно комуністичний бльок, то це також переконало европейців, що ЗСА драстично не змінятимуть своєї закордонної політики, не зважаючи на те, хто буде обраний на президента. Заспокоїло лідерів західньоевропейських країн також те, що протягом останніх двох років уряд ЗСА почав відбувати частіші наради із своїми союзниками, на яких були заторкнені питання спільної оборони, економічної та іншої співпраці. Отже, Західня Европа переконалася, що ЗСА не відмовляться від своєї провідної позиції серед країн вільного світу.

Баламутство

У зв'язку з недопущенням комуністів до влади в деяких европейських урядах та забороною офіційної діяльности комуністичних партій в інших країнах Европи, як Західня Німеччина і Еспанія, деякі видатні европейські соціялісти, між ними лідер французьких соціялістів Франсуа Міттеран, висловили гостру критику „нестерпних" стосунків, які, на їх думку, панують в Німецькій Федеративній Республіці та інших країнах, які являються твердим ядром Північно - Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і Европейського Економічного Ринку та яких можна зарахувати до найбільш надійних приятелів З'єднаних Стейтів Америки. Згідно з опінією тих критиків, у згаданих державах, а головно у Західній Німеччині, проходить систематичне переслідування лібералів та лівих елементів, приховане під маскою боротьби з терористом. Ці акти, мовляв, нагадують якоюсь мірою дії нацистів і повинні бути засуджені „прогресивним суспільством". Франсуа Міттеран, виступаючи в Парижі на сесії робітничої спілки, пропонував навіть створити комітет для оборони прав людини в Німеччині. В унісон з Міттераном про цю справу заговорила майже уся ліва преса Франції, Бельгії, Швеції, Норвегії та інших країн, яка підняла крик в обороні лівих, які ніби то опинилися поза законом.

Витворюється отже баламутство, що його можна б назвати реформацією логіки мислення на Заході. В обставинах, коли навіть самі комуністичні лідери на конференції в Берліні — Марше, Берлінґер та інші вважали за необхідне натаврувати совєтське беззаконня, потоптання людських прав в СССР, переслідування інтелектуалістів тощо, демократи - соціялісти й лібер али Західньої Европи вважали за потрібне ці беззаконня промовчувати, але натомість дошукуються „кривд" на Заході та мобілізують публічну опінію проти „профашистських елементів" в демократичних країнах Европи.

Ясно, що така „логіка" абсурдна і наївна. Виходило б, що голоси тих, які бачили совєтський соціялізм зблизька, не дійшли ще до свідомости західніх лібералів, тому не дивно, що на Заході трапляються такі дивовижні явища, як поборювання уявного фашизму, при повному замовчуванні московських злочинств, які переростають усі злочини усіх режимів разом взятих. Можна собі уявити, як виглядав би їхній „соціялізм з людським обличчям" при такому тотальному іґноруванні підсовєтської дійсности і промовчуванні злочинів Москви, практикованих в самому СССР і поза його кордонами.

ПОЛІТИЧНИЙ НАТИСК НА СУСІДІВ

Мюнхен (П. Ф.). Небезпека комуністичної диктатури в Портуґалії минула. Голова Портуґальської соціялістичної партії Маріо Соарес створив перший після 50 років фашизму, демократичний уряд. До свого кабінету прийняв Соарес соціялістів і безпартійних: очевидно, ці безпартійні міністри згідні з урядовою програмою Соціялістичної партії.

Успіх Соареса та його однодумців і взагалі прихильників демократичного ладу не впав з неба. Довелося дати відсіч комуністам, що пробували силою захопити владу в Портуґалії, і не допустити до перевороту, який готували прихильники старого режиму. Перемога демократичних партій у виборах до парляменту в травні 1976-го року була у великій мірі результатом допомоги моральної та матеріяльної, що прийшла їм з інших країн, головно з держав Европейської Господарської Спілки, до якої належать: Франція, Великобританія, Західня Німеччина, Данія, Голляндія, Бельгія, Люксембурґ, Італія. Само собою, теж американська дипломатія впливала на портуґальців, щоб не допустили комуністів до влади в їхній країні.

Та ось на европейському горизонті з'явилася інша небезпека: після недавніх виборів в Італії комуністи, хоч не стали найбільшою партією, але здобули нові голоси і домагаються, щоб їх прийняли до коаліційного уряду. Італійська компартія створила нову програму, в якій проголошено всі демократичні вільності. Провідники Італійської компартії засудили московську агресію на Чехо - Словаччину і не визнають верховодства Кремля в міжнародному комуністичному русі. Здавалося б — чого більше? Адже ж розкаяних грішників і Бог милує. Однак у політичних колах демократичних держав існує глибоке недовір'я до комуністів взагалі. Аджеж комуністи виховані на ленінізмі, який не визнає ніякої моралі в політиці і вважає обман і всяке дурисвітство за найкращий шлях до встановлення партійної диктатури. Апарати комуністичних партій усіх країн створено на основі централізму, суворої дисципліни й сліпого послуху вождям. Коли припустити, що вождь італійських комуністів Берлінґер щиро й остаточно відступив від партійної диктатури, то де ґарантія, що проти нього не збунтуються послушні Москві апаратники і не повернуть партію на „ленінський шлях"?

Це питання було обговорене на нараді голів урядів Англії, Франції, Західньої Німеччини та Америки в Пуерто Ріко. Представників Італії на цю чотиричленну нараду не запрошено. Рішення наради залишилися в тайні короткий час. Без згоди і без попередження інших трьох учасників наради прем'єр уряду Західньої Німеччини Гельмут Шмідт сказав у розмові з американськими журналістами про рішення згаданої наради: припинити фінансову допомогу Італії, коли б у Римі до уряду були прийняті комуністи.

Слова Шмідта викликали невдоволення й протести в італійській пресі різних напрямків: мовляв, Шмідт втручається до внутрішніх справ сусідньої союзної країни. Москва вдарила у „великий дзвін": закидає Шмідтові, що він став „американським жандармом", щоб перешкодити розвиткові „демократії" в Европі...

На голоси критики в німецькій та в світовій пресі Шмідт дав відповідь 21 липня, що він нічого не змінює в своїх поглядах на ситуацію в Італії.

Дехто дає пояснення цій „упертості" західньо - німецького канцлера, і це пояснення мабуть близьке до правди: в Західній Німеччині почалася „на всі застави" передвиборча аґітація. 3-го жовтня 1976 року громадяни Німецької Федеративної Республіки вибиратимуть новий парлямент. Дві „християнські" партії — баварська та інших областей —виступають у виборчій аґітації під кличем: „Свобода або соціялізм". Противники соціял - демократії, що є при владі в Західній Німеччині, ширять пропаганду, мовляв, соціял-демократична партія готується створити в Німеччині „народний фронт" з комуністами і потоптати всі політичні вільності в тій країні. Адже ж режим комуністів в Східній Німеччині називає себе „соціялістичним"'

Щоб дати відсіч демагогічним атакам, Шмідт вирішив явно і славно виступити проти всякого спілкування з комуністами в Італії. А коли коаліція з компартією в Італії, на погляд Шмідта, неможлива, де комуністи мають за собою мільйони виборців, то чи могла б німецька соціял - демократія в своїй країні трактувати з мікроскопічними комуністичними групами, які не мають своїх послів в парляменті в Бонні ані в крайових соймах? До того ж в Західній Німеччині є аж три компартії, що завзято ворогують між собою.

Як бачимо, справи внутрішньої політики „припряглися" до проблем міжнародних. Це видно особливо в Европейській Господарській Спілці. Аджеж вісім країн цієї Спілки плянують створити спільний парлямент на основі загальних виборів. Це збільшило б взаємну залежність держав - членів Спілки.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

І. Вовгук

В РОЗПАЧІ КРУТЯТЬ МАХОВИКА КОЛЕКТИВІЗМУ

(Розважання над постановою ЦК КПСС)

(5)

Це мало б припинити утікання сільської молоді до міст і новобудови. В економічному пляні укрупнення господарств мало б піднести ефективність сільського господарства і сприяти переорганізації на промисловій базі. В політичному пляні зселення сіл і переселення селянства до набудованих стандартних коробок - будинків створювало кращі умови для контролювання його.

Укрупнювання

„Укрупнювальні" заходи брежнєвсько аґрарної політики ні трохи не поліпшили стану деґрадуючого сільського господарства, завдавши сільському населенню нового горя. За пляном більше як третина сіл з „неперспективними" колгоспами підлягали зселенню. Населення їх, — а його за підрахунками „совєтських" фахівців було понад 50 мільйонів, — мало бути переселене до „ефективних" селищ промислового типу. Журналіст І. Филоненко так описує показове селище, збудоване на Україні: „Сірі, одна в одну, як близнюки, хати. І не один - два, а десятки близнюків, вишикувались двома рядами по обидвох боках рухливої автостради. Цю вишикуваність завершує одна огорожа, від кінця села тягнеться вона понад дорогою, копіюючи всі нерівности місцевости: вгору - вниз, кілометр - другий, а огорожа та сама, одного кольору, через рівні віддалі однакові хвіртки, що ведуть до облізлих хаток - близнюків" („Сельская Новь", ч. 2, 1974, стор. 30).

Автор опису подає далі, що багато з тих „близнюків" порожні, бо за них на ви лату треба сплачувати біля 10 тисяч карбованців, а житлова площа в них невелика. Люди тому не хочуть селитися в них, за таку ціну, пише автор нарису. „Запросивши „шабашників", можна палац втяти, в якому, на чисельну родину місця вистачить". З заміток, що пробивалися через цензурне сито на сторінки преси, в тих селищах часто немає каналізації, водопостачання, відсутні елементарні санітарні вигоди. Буває, що воду до хат люди змушені носити здалека, а зимою грітись біля саморобних печей. В Красноярському краї збудували експериментальне селище - показуху Карапсель. До нього „сьогодні воду возять в бочках на чималій віддалі від станції Ілапська. На спрагу обречені люди в хатах, школа, їдальня, птахофабрика, тваринницькі приміщення, котельня". В новому селищі, збудованому біля „спеціялізованої" птахофабрики, пише офіціоз партії, „не діє теплопостачання, каналізація, інші комунікації" („Правда", 26-го січня 1975 р.).

В аґрарній політиці за брежнєвського владування укрупненням радгоспів і колгоспів і реорганізацією сільськогосподарського виробництва на промислових засадах надіялися вивести сільське господарство з сліпого кута, в який його завела колективізація. Судячи з преси, намічена перебудова посувалась пиняво. Крім нехіті і спротиву сільського населення, засудженого на переселення, були голоси остороги проти руйнації сіл. Вони радили використати закордонний досвід. Агроном А. Кухаренко, остерігаючи проти масового зселення сіл, як одинокого рятунку, радив шукати інших засобів рятунку. „Хіба ж зселення одинокий рятунок? Звичайно ж ні". Вказуючи на практику країн з клясичною „фармерською" системою, „де на допомогу сільському населенню і фермерам прийшли широкорозвинені автобусні і автомобільні сполучення",... він радив іти тим шляхом, прокладати дороги до сіл, а не зселювати села до автобусових шляхів.

Як заведено в системі імперської сваволі, ці тверезі голоси не вплинули на „непомильну" аґрарну політику. В березні 1974 року ЦК КПСС і Рада Міністрів СССР схвалили постанову про розвиток сільського господарства величезноземної зони РСФСР. Вона обіймає величезний простір 39 областей, в більшості яких сільське господарство в катастрофальному стані, колгоспні двори заростають бур'янами, за описом літературного нарису. За партійно урядовою постановою, крім запланованих вкладів і меліоративних заходів на поліпшення стану передбачено (згадано) переселити протягом десятої п'ятирічки 170 тисяч родин, а заселення в областях цієї напівпустельної колективізмом зони закінчити до 1990 року.

Великий занепад сільського господарства за останні два роки сповільнив намічувану перебудову велетенських розмірів центру Московщини, але виконання його будь - якими засобами, а в тому числі коштом руїни українського і інших неросійських сіл, імперська політика московського єдинодержавства н а м агатиметься здійснити. Розпачливим стрибком карколомної перебудови ЦК КПСС думає витягти сільське господарство імперського комплексу зі сліпого кута і разом з тим залюднити забур'янені області Нечорноземної зони — етнічної Росії". Затія не абияка. Вона збігається з „інтернаціональним" курсом московського большевизму з його маяченням про творення рідного народу.

За твердженням постанови в республіках СССР либонь існує „6000 міжгосподарських спеціялізованих об'єднань і підприємств". На Україні їх біля 2000. В те число напевно включено чимало дрібних кустарних об'єднань двох або трьох сусідніх господарств для виготовлення цегли, господарського ремонту, відгодівлі худоби в районах цукроварень, де є меляса і жав, ве реробки овочів і продуктів садівництва і подібних їм. Про ефективність їх до постанови ЦК не було чути, і мало хто знав про неї. А після того, як в постанові ствердили, що „вклад праці на одиницю продукції в них у 2, 5-3 рази, а собівартість у 1, 5-2 рази нижчі ,як у неспеціялізованих господарствах", — обізвалися удекоровані орденами слухняні виконавці кремлівської сваволі, підтримуючи „курс спеціялізації і концентрації".

Зоотехнік з радгоспу Харківського району хвалиться, що на створеному в радгоспі молочному комплексі на 800 корів „максимально застосовувати індустріяльні методи". За тими методами „худобу годують у спеціяльній їдальні на 320 місць". Виходить, що в три зміни до черги привчають. „Доїмо, — твердить він далі, — в залях, обладнаних „ялинками", на кожного майстра машинного доїння припадає 320-350 корів. Доїння дворазове". („Радянська Україна", 3 червня ц. р.). Бідний майстер з коровами, що їх годують на три зміни в спеціялізованій їдальні!

Так заведено там, що як в Кремлі постановляють, то пропаґандивно аґітаційні цуцики від всіх трударів хвалять непомильних володарів. В царстві большевицької сваволі панує стиль гоголівського Хлестакова, що в Петербурзі ніби мав 40.000 післанців, а не мав чим заплатити за обід. Аналізуючи постанови, приходиш до висновку, що реформатори самі до пуття не знають, що хочуть здійснити маґістральним пляном, як названо нову затію. В постанові не згадано, як уявляють в майбутньому пов'язати й узгіднити дуже ускладнені відносини між господарствами і об'єднаннями, що вони мають творити на паях.

В романтичному нарисі, надрукованому в місячникові „Дружба Народів" ч. 2 (орган Союзу письменників СССР), схематично описано зариси керування сільськогосподарським виробництвом у Молдавії. На неї покликається постанова і, як видно, в цій республіці на протязі дев'ятої п'ятирічки творились міжгосподарські об'єднання переважно для переробки продукції садівництва та виноградництва і відгодівлі худоби. В адміністративних районах Молдавії створені Ради Колгоспів, в які входять голови колгоспів і директори радгоспів. Фахівці господарств, керівники створення об'єднань і підприємств, активісти колгоспів, виробляють загальногосподарський плян, а всі учасники мають намічену програму здійснити. Колгоспи і радгоспи, виникнуті в той м і ж г осподарський комплекс, подібний до акційного товариства, тільки удержавленого, втрачають мінімальну можливість щось ініціювати.

Від партійних кадрів і адміністративно - політичного апарату постанова вимагає наполегливости в здійсненні запланованої перебудови — „постійно тримати в центрі уваги". Виконавців перебудови остерігається від примусового переведення реформи через „декретування" згори. А разом з тим вимагається „рішуче поборювати" спроби стримувати карколомну затію. Пригадується, як за панування Хрущова, після його відвідин ЗСА, взялися було за перебудову, пробуючи творити „совєтсько - американський гібрид" в пляновій економіці, базованій на неключимому рабстві. Затія не вийшла: заборсались в бюрократичній плутанині.

Нині, щоб витягти сільське господарство з колгоспно - радгоспної прірви, в розпачі знову закрутили маховика колективізму. Побоюючись за соціяльно-економічні наслідки розпачливого стрибання, остерігають від „перекручень" в декретуванні, вимагаючи рішуче поборювати „недокручення", що затримуватимуть розпачливу перебудову. А для себе в Кремлі залишають можливість скласти за невдачі вину на „республіки, краї і області". Маховик перебудови крутиться.

(Кінець)

З НАШИХ БУДНІВ

Про кінець світу

Як знаєте, цього літа „Свобода" стояла на вакаціях два тижні, — за новим і старим календарем, тим-то не було в мене змоги запізнати вас раніше з листом моєї дорогої сестриці з України. А він починається так: „Чи у Вас теж так багато говорять про кінець світу, як у нас?.. Час від часу тут показуються якісь дивні знаки на землі і на небі, і в природі діється щось таке неприродне, що люди з цього ворожать кінець нашій плянеті. Так, наприклад, на самий Великдень обсунулася в нашому селі Лейбова гора, — як її колись називали, може тому, що на ній завжди паслися жидівські кози. Всякі дива і страхіття вже тут, у нас, бували, але щоб гора завалилася — цього ніхто не пам'ятає!"

Не знаю, як би це назвати по-інтеліґентному, чи це якась телепатія, чи інша мара, але ж того самого дня, коли сестра до мене написала, я отримав також листа з далекого Едмонтону, в котрому дорога землячка пише: „Не знаю, чи Ви дістанете цього листа ще перед закінченням, чи вже по закінченні світу. Справа в тому, що в нашому місті мали свою конвенцію Свідки Єгови, які проклямували кінець світу на наші Зелені Свята. Тоді я сказала головікові: „Що буде, то буде, а ти сідай за стіл і повідписуй людям на листи, щоб хоч на цьому відтинку мати спокійну совість".

Оце тримаю в руці обидва дорогі моєму серцю листи, один з України, другий з Канади, — що її пан редактор Ільницький охрестив „Українською Швайцарією" або чимось подібним, — та й прийшло мені на гадку, що і в мене „с у т ь" поважні занедбання в ділянці листувальній! Ну, з листами, то ще півбіди: сів, написав картку і в порядку. Але що його робити з незаплаченими членськими внесками до різних товариств та організацій, як Об'єднання Українських Письменників „Слово", Спілка українських Журналістів Америки чи Літературно - Мистецький Клюб у Ню Йорку? Чи воно варто, або іншими словами, чи є в цьому якийсь глузд, вирівнювати всі ті залеглості в обличчі наступної всесвітньої катастрофи, коли... „конець світа приближається", як співається в Канті про Страшний Суд?

В такій складній і замотаній ситуації я звернувся за порадою до правного дорадника нашого ЛМКлюбу, д-ра Івана Флиса, і жду його відповіді.

І к с р

Д-р Мирослав Харкевич

Одинадцятий Науковий З'їзд УЛТПА в Клівленді

I

Постараюся, щоб мої враження про цю імпрезу були об'єктивні, нехай вони будуть не лише звітом про доконане, але й пересторогою для майбутніх організаторів подібних конвенцій.

Першорядну ролю у всяких з'їздах відограє Реєстраційний комітет. Деякі організації мають до цього школених фахівців та послуговуються компюторами. Наші колеги з Клівленду в поті чола і без жадного розголосу, без ніяких компюторів вив'язалися блискуче зі свого нелегкого завдання. Всі адміністраційно - формальні справи точно заздалегідь підготовано, а коли заходили деякі непорозуміння, то вину поносили самі учасники З'їзду, які ніяк не хочуть привикнути до методи вчасного зголошування, притримуючись старої української пословиці, що „якось воно буде".

Доволі часто чулося нарікання на погані готелеві кімнати чи обслугу. І організатори стояли перед проблемою, або дати учасникам гарні кімнати, де остаточно проводиться тільки кілька нічних годин, або забезпечити з'їздові відповідні приміщення для доповідей, панелів, зустрічі, бенкету чи балю. Зовсім правильно, організатори вибрали другу можливість.

З'їзд почався увечорі, в п'ятницю, панелем на тему „Правні проблеми в лікарській практиці". Модератором був д-р Володимир Шкільник, а учасниками адвокати-доктори права Володимир Вазарко, Юрій Оришкевич та д-р Зенон Бойчук. Доповіді були цікаві, короткі та викликали живу дискусію. Шкода, що деякі колеги перенесли свої слушні емоційні претенсії до адвокатського світу на наших гостей панелістів.

Першу наукову сесію у суботу, 29-го травня, відкрив д-р Родіон Палажій, голова огайського відділу, та передав слово д-рові Миколі Дейчаківському, голові Конвенційного комітету, який попросив до слова д-ра Ахіля Хрептовського, голову УЛТПА. Д-р Хрептовський побажав приємних і плідних нарад та порівняв наші колосальні можливості з незавидною долею наших колеґ в Україні, символом яких став д-р Микола Плахотнюк.

З черги забрав слово д-р Василь Трухлий, голова Наукової Комісії, та попросив до доповіді д-ра Романа Осінчука, одного з основників нашого товариства, відомого громадського діяча і публіциста.

Д-р Осінчук виголосив слово про 200-річчя Америки й 100-річчя українського поселення в цій країні. Як звичайно, доповідь була незвичайно цікава і багата в дотепер невідомі факти, але задовга, як на намічену імпрезу.

Далі по черзі читали свої доповіді д-р Степан Дудяк про революційні поступи в радіології, д-р Леонід Мостович про гістологію й морфологію рака легенів на фільмі й бронхограмі, д-р Павло Джуль про хірургічне л і к у в а н н я перлистого опуху та д-р Андрій Левицький про дотеперішні методи операції катаракти. Три перші доповідачі це — професори передових американських медичних шкіл, а останній це — ще зовсім молодий спеціяліст. Всі чотири доповіді ціхувало велике знання предмету та дуже гарна українська фахова термінологія. Яка шкода, що наші друзі-колеґи з Києва, Львова чи Дніпропетровська не можуть брати участи в наших наукових з'їздах.

Обідову перерву використано на доповідь ще одного з наших „ветеранів". А саме, д-р Ярослав Воєвідка, як звичайно, дуже цікаво, але неформально розказав про практику українського лікаря в минулому. Вирозумілі колеґи скоренько упоралися з обідом, так що ця цікава доповідь не відбувалася, як це звичайно буває, під акомпаньямент звуків виделок і тарілок.

Друга сесія З'їзду почалася знов о год. 2-ій по пол., а нею проводив член Наукової комісії д-р Василь Кіналь. Першим доповідав д-р Маріян Юзич про око й шкірні недуги, за ним слідував д-р Родіон Палажій зі своєю доповіддю про шкірні прояви злоякісних недуг внутрішніх органів. Далі доповідав наш, вже загально відомий, васкулярний хірург д-р Ярослав Барвінський з Вінніпеґу про хірургічне лікування недуг сонної артерії. Після цієї доповіді слідував панель про біль голови. Модератором був відомий ортопедичний хірург д-р Юрій Трухлий, а доповідачами були доктори Юрій Кушнір, Маркіян Мігоцький, Данило Шмелька, Тарас Шеґедин, Ростислав Сочинський й Олег Волянський. *(Продовження буде)*

„Східня політика" Бонну озлоблює німців

Бонн, Німеччина. — Цілий ряд конфліктів, які мали місце на пограниччі між Східньою і Західньою Німеччинами і стріли східніх пограничників та вбивство шофера вантажного авта, (до речі комуніста італійської національности), на контрольному пункті Гоф, викликало нове непорозуміння між поділеними Німеччинами і критику західніх політичних діячів східньої політики теперішнього канцлера Гельмута Шмідта. Гельмут Коль, опонент Шмідта у передвиборчій кампанії, звернувся до уряду з прилюдною вимогою припинити негайно всяку економічну допомогу для Східньої Німеччини і перевірити цілу східню політику Бонну. Інші, більш консервативні політики дамагаються, щоб уряд дав вказівку пограничній сторожі Західньої Німеччини вживати зброю у випадку провокативних стрілів комуністів.

У зв'язку з багатьма критичними голосами у західньо-німецькій пресі, яка гостро засуджує провокативні акти східніх німців, уряд комуністичної Німеччини натякає на введення нових обмежень в подорожуванні західніх німців і зв'язку Західньої Німеччини з Берліном. Газета „Ноєс Дойчлянд" обвинувачує канцлера Шмідта, що він толерує провокативні виступи і провокативну агітацію проти Німецької Демократичної Республіки, використовуючи для цього вбивство італійського шофера. Західні кореспонденти твердять, що невдоволення західніх німців східньою політикою Бонну зростає і це може знайти свій вияв у парляментарних виборах, які відбудуться в Західній Німеччині 3-го жовтня ц.р. Москва, яка без сумніву воліла б задержати теперішній стан і не допустити до влади християнських демократів, намагається злагіднювати останній конфлікт. Говориться навіть, що заповідженa два роки тому і постійно відкликувана візита генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва до Західньої Німеччини таки відбудеться і то ще перед жовтневими виборами.

Українці в Ню Йорку відзначили 200- і 100-річчя

Якщо говорено про відзначування 200-річчя американської незалежности й 100-річчя поселення українців в Америці в Ню Йорку, чи як це можна назвати своєрідний фестиваль-ярмарок, що тривав від п'ятниці, 14-го травня до неділі вечора 16-го травня, то треба підкреслити, яку велику ролю у цих відзначуваннях відіграла школа св. Юра. Тут брали участь й інші групові учасники. Все відбувалося на майдані, тобто на очищеній 7-ій вул., між другою й третьою евеню. Вулицю розмаєно різними прикрасами, серед яких домінували американські й українські прапорці, що звисали з українських будинків, а також вони були розвішені вгорі понад вулицею. Висіли теж великі гасла, зміст яких роз'яснював прохожим, що саме відбувається. На вулиці розставлено цельтові стенди різних установ та організацій з вишивками, різьбами, біжутерією, образами, прикрасами, книжками, стравами й печивом домашнього виробу тощо.

Біля покладених основ під нову церкву св. Юра й напроти крамниці „Сурма" збудовано підвищення, на якому протягом трьох днів проходила цікава й багата мистецька програма, яку підбирав, укладав і за неї відповідав з рамени Святкового комітету д-р Ігор Соневицький. На цьому підвищенні на протязі трьох днів пробігали уривки української етнографії, відбувалися паради, виголошувались промови і привітання, виступи й пописи різних аматорських, самодіяльних і мистецьких одиниць і груп, які представляли імпозантне багатство українського народнього мистецтва.

У цій багатій різноманітності не можна було проочити живої і багатогранної участи школи св. Юра, школярі якої своїми виступами, як також своєю безпосередньою участю у святкуваннях творили своєрідну українську атмосферу, почавши відкриттям, під час якого діти школи св. Юра виступили в українських одностроях, творячи на трибуні мальовниче півколо веселки. Офіційно відкрив відзначування голова Святкового комітету адв. Іван Флис, відтак були промови. Над ними не буду зупинятись, бо про це вже було подано у репортажі „Свободи". Програму святкувань, якою у п'ятницю керувала Марія Душник розпочато молитвою, яку провели о. Базилевський від Української Православної Церкви і о. д-р Володимир Гавлич від Української Католицької Церкви. Підкреслюючи давню українську традицію, шість пар хлопців і дівчат у полтавських ношах, появились з хлібом і сіллю. Під час відкриття відспівано український й американський гимни, останній виконала Марта Кокольська-Мусійчук про фортепіяновому супроводі Ігоря Соневицького.

Мистецьку програму започаткували діти школи св. Юра виведенням традиційних українських гаївок під керівництвом Дарії Гензи. Дівчата вдягнені в українські вишивані блюзочки і однакові спідничкн, а хлопці вишивані сорочки. У широкому засягу і в складі двох груп виведено ще раз гаївки в неділю після Служби Божої о год. 1-ій дня. Багато учасників, а серед них чимало було не-українців, які вперше мали нагоду любуватись українськими великодніми гаївками. Ці ж самі гаївки виведено на Великодні Свята і під час парохіяльного свячення. Тут треба висловити признання Дарії Гензі, яка не пожаліла часу і праці, щоб навчити дітей гаївкових хороводів. У неділю з рамени школи святого Юра учні народної і середньої шкіл св. Юра продемонстрували різьблення, вишивання, писання писанок і мальовання кераміки з різних частин України. Заходами Академії св. Юра виконано в'язанку пісень під керівництвом Богданни Волянської. Дарія Генза з учнями народньої школи св. Юра продемонструвала лекцію навчання українського танку „Аркан". Ірина Куровицька, Орися Саляк і Євгенія Чума займались і керували показом сучасної української ноші, а зокрема демонстрували традиційний гуцульський одяг. У авдиторії школи св. Юра вже згадана учителька Академії св. Юра, Богданна Волянська зі своїми учнями дала концерт музики й пісні. Учителька тієї ж Академії св. Юра Зірка Дерлиця висвітлила фільм про українців на новій американській землі. Також заходами школи проведено показ, як приготовляти українські страви, а зокрема дві найбільше поширені — вареники й голубці. Тут аж напрошується сказати й підкреслити — старайтесь вдержати українську школу св. Юра, посилаючи до неї своїх дітей. Це важлива справа більше, як ми це собі представляємо.

Дівчата української школи св. Духа у Брукліні, що є в переважаючій більшості неукраїнського походження, вдягнені в українські народні строї, виконали ряд українських народних танків. З цією самою програмою вони виступили також в суботу. Досягнення цієї групи слід завдячувати Лінді Ларсен, яка навчила їх народних танків, українських пісень і зближила їх до української мови.

Широко відома Балетна школа Роми Приймм-Богачевської, як звичайно, зарепрезентувала оригінальний танок до музики Г. Майбороди „Гуцульську рапсодію" в хореографічному осмисленні Роми, яку виконали одинадцять танцюристок. Оригінальність танку лежала в його неповторності з глибокою символікою, яку виконавці віддали своїми точними й елястичними кроками й належною мімікою.

Школа гри на бандурі і ансамбль бандуристів, управителем якої є великий ентузіяст кобзарства Микола Чорний, а диригентом о. С. К Пастух знайомили публіку з українським національним інструментом бандурою та її інструментальним звучанням, виконавши сім окремих точок. Сольо, при акомпаньяменті бандур виконував оперний співак Лев Рейнарович. Школа гри на бандурі й ансамбль бандуристів виступали на програмі не тільки в п'ятницю, але також в суботу і неділю.

Сестри Олена й Віра Шумилович виконали ряд українських народних пісень при акомпаньяменті бандури. Українська школа народних танців на Флашінгу, Ню Йорк, під керівництвом Уляни Кунинської-Шмериковської виконала цікавий та оригінальний хореографічний танок „У горах Карпатах". Цей сам танок повторено в мистецькій програмі в суботу.

Популярна й широко відома танцювальна група українських народних танків „Верховинці" при осередку СУМА в Ню Йорку під керівництвом Олега Гензи, виконала шість окремих точок. Їх виконання з уведенням різних іновацій викликають у глядача захоплення. Крім цього виступила друга група „Верховинців", це — хлопці й дівчата шкільного віку під керівництвом Дарії Гензи. У їхніх виконаннях помітна школа й вплив старших „верховинців".

Із танцювальних груп були танцюристи українських народних танків під керівництвом п-і Е. Оприско, яка зарепрезентувала українські народні танці двома групами — дітьми і старшими. Танцювальна група Е. Оприско має за собою багато гарних виступів на різних українських й інтернаціональних форумах. Виконання її групи є також сперте на вправності й швидкості.

Українська танцювальна група з Фреш Медовс під керівництвом Ольги Войцік виступила на мистецькій програмі в неділю, виконавши десять різних і стилізованих танків. На виконанні танцювальної групи з Гемстеду під керівництвом Мілі Осеєнко помітний вплив школи Василя Авраменка, що був одним з перших популяризаторів українських народних танців тут в ЗСА. М. Осеєнко закінчила його танцювальну школу. Її танцювальна група виконала дев'ять різних танків.

З повищого переліку наглядно видно, як багато в Ню Йорку й околиці є різних танцювальних груп. Слід додати, що всі танцювальні групи українських народних танців виступали в гарних українських строях, що складалось на красу українського народнього мистецтва. В загальному всіма виступами захоплювались не тільки інші етнічні групи, але також й українці, які побачили багатство українського народнього мистецтва.

В суботу відбувся в авдиторії школи св. Юра концерт української вокальної музики, на якому виступали відома оперна співачка Марта Кокольська-Мусійчук, сопрано і Володимир Тисовський, бас при фортепіяновому акомпаньяменті композитора Ігоря Соневицького. Дівочий хор Спілки Української Молоді Америки в Ню Йорку „Жайворонки", що вже здобув собі заслужене признання громадянства під диригентурою Лева Струганцького в неділю, в авдиторії школи св. Юра дав концерт українських пісень. Також виступав український церковний хор із Асторії під диригентурою Осипа Длябоги, який виконав шість українських пісень.

Поза орбітою святкувань на 7-ій вулиці належить відмітити присвячені цим же святкуванням окрему виставку скульптури і образів у Літературно-Мистецькому клюбі при другій евеню, яка своїм характером і змістом оригінальна. З нагоди цих святкувань належно удекоровано картинами вікно „Самопомочі", де примішено постійну галерію образів Ольги Соневицької. Деякі вікна наших крамниць, як п-ва Заклинських біля Українського Народного Дому відповідно вдекоровано. Мабуть, вперше у ресторані Українського Дому люди чекали в черзі одержати місце і підкрипитись українськими стравами. Крім цього був ряд інших імпрез, як світлички при Спілці Українських Жінок Америки (Відділ 83) під кер. Н. Думи.

В суботу мистецькою програмою керувала Лариса Кукурицька-Лисняк, а в неділю адвокат Володимир Старосольський. Голосникова система, за яку відповідав і нею керував Марко Сидоряк і Мирослав Магмет добре працювала.

В загальному, протягом трьох днів святкувань було багато публіки української й інакшенаціональної, так що можна сказати — святкування були багатолюдні і понад сподівання пройшли з великим успіхом. Подібного роду імпрезу можна б повторити, може в меншому маштабі кожного року.

Микола Галів

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЛИПНІ 1976 РОКУ

Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Придб. чл. у липні	Разом у 1976 р.
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ			
Філядельфія	39	21	219
Піттсбурґ	18	8	77
Шамокин	20	11	60
Аллентавн	11	6	37
Скрентон	9	1	6
Вілкс Бери	9	5	15
Разом:	106	52	414
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ			
Балтімор	9	1	23
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ			
Ню Йорк	34	23	138
Сиракюзи — Ютика	13	7	55
Рочестер	10	6	55
Трой	7	2	37
Боффало	9	8	25
Разом:	73	46	310
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ			
Нюарк	22	5	75
Джерзі Сити	11	4	47
Перт Амбой	12	7	44
Пассейк	7	4	24
Разом:	52	20	190
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧИГЕН І ОГАЙО			
Чікаґо	35	9	123
Детройт	20	3	74
Клівленд	20	15	63
Янґставн	9	4	22
Разом:	84	31	282
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ			
Ню Гейвен	19	8	43
Бостон	5	2	18
Вунсакет	6	3	16
Разом:	30	13	77
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ			
Центральна	6	1	16
Міннеаполіс	7	1	9
Ст. Луіз	6	—	1
Разом:	19	2	26
Необ'єднані Відділи в ЗСА	20	3	26
ОКРУГИ КАНАДИ			
Торонто	25	7	61
Монтреаль	10	4	52
Ніяґара	9	2	22
Захід Канади	18	9	29
Разом:	62	22	164
Загальна сума		190	1,512

Велика подія в українському музичному світі

Дня 1-го червня ц. р. у шкільній залі сиротинця св. Василя при Ліндлей вул. у Філядельфії, Па. награно на платівку музику композиторки Зої Маркович до слів Лесі Українки, Андрія Шекерика, а також обрібку: народних, стрілецьких, повстанських пісень у виконанні наших славних оперових артистів Галини Андреадіс і Лева Рейнаровича; їм акомпанювала велика симфонічна американська оркестра диригентом якої є Мартін Кноблаух. У концертових програмах подають, що він є одним із найкращих диригентів у Філядельфії. Мартін Кноблаух — також диригент Музичної Академії, дириректор оркестри Симфонічного Клюбу, диригент Ґрент Опера Ко. і Лірік Опера Ко. і є на інших видатних музичних становищах. Диригент і оркестра вперше виконували українську музику і овацiйно вітали по кожній точці наших виконавців-артистів і автора — Зою Маркович. Оркестра складалася із сімдесяти музикантів, оркестрував диригент, композитор Володимир Гавриленко з Німеччини. Наші артисти пережили незабутні хвилини в житті. Це вперше в українському вільному музичному світі награно платівку з участю повної симфонічної оркестри. Чистий дохід, проф. Зоя Маркович призначила на школу сиротинця, яке не вимагаючи винагороди, дала можливість награти на платівку музику Зої Маркович. Тому й для школи сиротинця належить ся велика подяка. Зоя Маркович — це авторка двох збірників пісень „Співають Словейкин", надрукованих в 1971 і 1974 рр. Організатор і мистецький керівник вокального тріо СУМА „Соловейки", що зі своїх концертів відоме по цілій Америці. Зоя Маркович провадить власну музичну студію у Філядельфії, Па., вона відома піяністка і член багатьох українських організацій.

Н. Н.

Від Наукового Фонду УААУП

Управа Наукового Фонду Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів з великою приємністю висловлює публічно свою вдячність усім жертводавцям на Науковий Фонд. З огляду на ограничені можливості публікації тут оприлюднюємо список тільки тих, що пожертвували понад 10 дол. Та ми не менше вдячні і тим, що вислали нам одного доляра.

Ті грошеві пожертви вказують на те, що частина української громади всетаки розуміє вагу сильної і від нікого незалежної української інституції, якою без сумніву НФ колись стане. Надіємось, що українська громада своєю жертвенністю той момент приспішить. Будемо вдячні за дальші пожертви. Пригадуємо, що Ваші пожертви будуть інвестовані і тільки дохід з інвестицій буде вживаний на цілі НФ. Просимо писати до:

RESEARCH ENDOWMENT OF UAAUP
PO Box 491, Kent, Ohio 44240

Листа жертводавців: М. Мельник — 200; Укр. Ам. Культурна Ас., Клівленд, Укр. Кредитівка, Ню Йорк — по 100; Укр. Кат. Церква Св. Йосафата, Філядельфія, Ю. Залізняк, Укр. Кредитівка, Детройт, Укр. Лікарське Т-во, Клівеленд — по 50; Я. Вілінський — 45; С. Чорний — 30; П. Бека, Є. Гаєвська, Г. Гаюк, М. Ґавур, А. Жуковський, І. Каменецький, М. Мойсіюк, В. Пилипенко, Є. Турянський, Ю. Царпін — по 25; Л. Влондарович, Н. Гаркуша, М. Драченко, В. Забіяка, З. Л. Мельник, Г. Нестерчук, В. Скасків, М. Степаненко, В. Стрихар, П. Чалий — по 20; А. Власенко-Бойцун — 15; М. Остапенко — 12; О. Ашер, В. Бабенко, Ю. Вараник, П. Віланюк, В. Боднар, І. Вовк, І. Головінський, М. Грещишин, А. Гардецький, К. Денисенко, М. Дуб, Р. В. Дигдало, Х. Іса-Волинець, М. Заклинський, О. Квірибах, о. І. Кобат, С. Комарянський, М. Крат, Я. Кришталович, О. Кушнір, Д. Кузьмович, П. Матула, О. Мазур, Ю. Монастерський, В. Наконечний, Н. Олексишин, М. Опришко, В. Палійчук, Р. Петренко, Л. Погорецький-Долинський, М. Попович, І. Решетилович, М. С. Рудницький, Р. Рудницький, М. Самчишин, А. Скальський, С. Слюсарчук, О. Смолянський, Я. Стасик, Р. Трешньовський, А. Турчин, Союз Українок, Філядельфія, Ю. Фединський, Р. Хомяк — по 10.

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО ВІДДІЛ в ЧІКАҐО

з глибоким смутком повідомляємо наших Членів і Українське Громадянство, що 27-го липня 1976 р. на 62-му році життя відійшов у Вічність

✝

сл. п.
Ред. МИКОЛА ДЕНИСЮК
Член нашого Чікаґського Відділу

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 30-го липня 1976 р. з похоронного заведення Василя і Богдана Музики в Чікаґо, Ілл., до собору св. Володимира і Ольги в Чікаґо, а опісля на український цвинтар у Торонто, Онт., Канада.

Опечаленій до болю Дружині Покійного й Родині висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Замість квітів на могилу нашого Незабутнього Приятеля Покійного МИКОЛИ ДЕНИСЮКА складаємо на Фонд Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті пожертву у висоті 100.00 доларів.

Детройт, Міш. Ірина і Павло ДЖУЛЬ

В пам'ять мого Дорогого МУЖА
св. п.
Д-ра Григорія Дмитрова
будуть відправлені
ПАНАХИДИ
в церквах:
СВ. АНДРІЯ в БАВНД БРУКУ та СВ. ЙОСАФАТА в РОЧЕСТЕРІ
Замість квітів, складаю 50.00 дол. на Український Інститут при Гарвардському Університеті
Дружина МЕЛАНІЯ ДМИТРІВ

Бостон візначив 50-ліття смерти Симона Петлюри

Бостон, Масс. — Тут заходом Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, Відділу в Бостоні, при співпраці української православної парафії св. Андрія та української католицької парафії Христа Царя і співпраці Українських Ветеранів та молодечих Організацій, відзначено 50-ліття трагічної смерти голови Української Народної Республіки, Головного Отамана Симона Петлюри.

В обох церквах розпочато свято Великою Службою Божою, по котрій у зорганізованім спільнім поході йшли священики і вірні від церкви Христа Царя до парафіяльної площі на символічну могилу, гарно прибраної квітами і портретом Симона Петлюри.

Апель перевів Володимир Ганчар, організатор і виховник молоді СУМА в Бостоні, а опісля відбулося піднесення прапорів і покладення вінка на символічну могилу. Соборну панахиду відправили: о. протоієрес Мирон Пахолок і о. декан Петро Огірко, в супроводі хору церкви Христа Царя під диригентурою директора Степана Дацька, котрий гарно відспівав панахиду.

По панахиді голова Від. УККА в Бостоні інж. Конрад Гусак відкрив програму свята, підкреслюючи велику ролю у новітній історії України Симона Петлюри, як символу боротьби за державність України, того, що відзначився вірою у самостійність України. Далі він представив присутнім провідника святочної програми Ореста Щудлюка, котрий, перебираючи провід програми свята, представив головного доповідача свята, правника Аскольда Лозинського з Ню Йорку.

Аскольд Лозинський у добре підготованій промові підкреслив, що справа визволення України, справа державного життя Української Нації були дорожчі Петлюрі, ніж його власне життя. Нехай кожний, кому залежить на визволенні України, бере собі приклад з тих, що упали в боротьбі за неї; на місце впавших стають нові ряди борців, їхніми трудами, посвятою, жертвами, завзяттям живе в надії і кріпшає українська нація, до перемоги, котра напевно прийде. Вірш „Отаман наш поляг" — Юрія Тарковича, віддеклямувала Марія Кайко. Низку пісень відспівала Ольга Барицька при супроводі сумівської мандолінової оркестри під керівництвом інж. Миколи Кальніченка.

Свято закінчено відспіванням національного гимну. Відтак відбувся великий фестин - пікнік з багатою програмою, де присутні мали нагоду провести зі своїми приятелями приємно недільне пополудне.

І. Д.

Жаль по сл. п. Василеві Ґуралеві

Більше як п'ятнадцять літ тому, моя дружина і я приїхали здалеку до Мирослави і д-ра Олександра Цибрівських, тоді вони були в Люївіллі, Кентакі. Майже ми всі, господарі та гості, добра двадцятка, приїхали і зраділи новим прибутком для нашої невеличкої громади в особах Василя Ґураля, його дружини Таїси і дочки Ірини. Нам було дуже приємно довідатись, що Василь - це концертовий гітарист і поважний музика. Так в розмові, як і в поведінці він зробив на всіх нас дуже добре враження і своєю скромністю, і бажанням дати знати, що його гітара для нього не тільки музичний інструмент, але і його життя. Що це так може бути, доказав нам колись своїми співацькими виступами поет, артист-маляр і музика, безсмертний Тарас Шевченко, а у світовій музиці - Ф. Шуберт, Гектор Берліоз, Ж. Туріна, Х. Манен і ін. Як не масивністю, то гармонійністю звуку в концертовій залі, при добре скомпонованій музиці, гітара може бути тим інструментом, яким артист - гітарист може передавати найніжніші звуки та почування. Вже більше як пів сотні літ концертує по світі, з музикою клясиків, еспанський гітарист Андре' Сеґовія, послідовником якого, а навіть учнем був Василь Ґураль.

Незабаром ми були на його власному концерті в Люївіллі і зазнали багато радости, а також тішились, що там же в Люївіллі оснувалась організація гітаристів, які обрали В. Ґураля на голову свого товариства. Щоб дати нагоду студентам Стейтового університету в Морей, Кентакі, почути музику Ґураля, студенська музична організація Ф - Му - Альфа запросила Василя приїхати з власним концертом до Морей.

Він дав слухачам дуже гарну програму, виконуючи майстерно і віртуозно сольові твори визначних композиторів XVI віку, які писали для лютні, серед них батько славного астронома Галілео Галілея; твори Йогана Севастіяна Баха; квартет чеського композитора В. Матієгки в обр. Франца Шуберта; та композиції світового значення еспанських композиторів - романтиків й імпресіоністів, серед них Фернандо Сор, Франціско Таррега. Вілла Лобос, Ісаак Албеніз та інші Заля під час цього чудового концерту не вміщала слухачів — послухати учня Сеґовії приїхали, повідомлені через радіо, гості аж з з чотирьох стейтів.

Два роки після приїзду до Кентакі оснував Василь Ґураль власну музичну школу, а збірні та приватні лекції гри на гітарі дали такі успіхи, що старші учні оснували Ґуралеве офіціяльне Товариство Приятелів гри на гітарі, яке запрошувало на індивідуальні виступи клясичної музики відомих міжнародних артистів і відомих ансамблів. Він скоро здобув таке признання, що університети Сінсинаті, Огайо та Люївілл запросили його при музичному відділі давати студентам музики лекції цього інструменту.

Напевно із-за перепрацювання, несподіваний серцевий удар вкоротив корисне та щасливе життя Василя Ґураля у відносно молодому віці, бо на п'ятдесять п'ятій весні, 30-го квітня цього року.

Відхід з цього світу св. п. Василя Ґураля є невіджалуваною та великою втратою.

Роман Придаткевич

Українці Рочестеру влаштовують Фестиваль Українського Мистецтва

Рочестер, Н. И. (Ю.І.П.) — Вже 4-ий рік підряд українська католицька парафія св. Иосафата в Рочестері улаштовує „Фестиваль Українського Мистецтва". Фестиваль заплянований на широку скалю — минулого року взяло участь понад 25,000 людей. Над фестивалем працює понад 300 осіб. Ще два місяці перед фестивалем пані сходяться щотижня ліпити понад 15,000 вареників і зробити 8,000 голубців, а українські м'ясарні роблять 1,500 фунтів української ковбаси. Під час року при парафії відбуваються вечірні курси вишивання та кераміки. Жіноцтво парафії з різних організанцій розпродує на фестивалі ці вишивки та кераміки разом з експонатами тутешніх та канадських мистців.

Під час фестивалю, який триває 4 дні (19 - 22-го серпня) і відбувається на парафіяльній площі, відбудеться показ вишивання та мальовання писанок.

Цього року в суботу та неділю, 21-го і 22-го серпня, в 3-ій та 6-тій годині по полудні, виступлять дві танцювальні групи. Рочестерський „Черемош" і „Веселка" з Бурлінґтону (Канада). Після вечірніх виступів буде грати танкова оркестра.

Як і в минулих роках, місцева преса, радіо і телевізія інформують населення Рочестеру про Український Мистецький Фестиваль, де запрошено усі важніші політичні особи Рочестеру, разом з конґресменом Гортоном.

Фестиваль не тільки з'єднав парафію, молодь і дорослих, нових і старих поселенців, але дає можність американцям ближче пізнати українців, українське мистецтво, танки, страви та звичаї.

Щоби ще краще втримати український дух фестивалю, комітет, під проводом інж. Л. Шмігеля, запросив усіх українських мистців взяти участь у фестивалі — про докладніші данні треба звертатися до пароха, о. монс. М. Бабака:

940 Ridge Road East,
Rochester, N.Y. 14621.

Дохід з фестивалю (30,000 дол. минулого року) призначений на фонд будови нової церкви, проєкт якої вже затверджений Стемфордським Єпископом Иосифом, і яка вкоротці буде будуватися.

УКРАЇНСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

революції, панує в усіх сферах офіційного державно-політичного і економічного життя.

3) Агресивний дух міжнародної політики совєтського уряду створює воєнне напруження у цілому світі. Це напруження може привести до нової світової війни, в якій може загинути моя батьківщина - Україна, яка всупереч волі українців злучена в склад російської мілітаристичної системи.

Тому, що цілі російського мілітаризму є чужі українському народові, питання відділення України від Росії з її далекойдучими вимогами, являється питанням самозбереження українців, питанням збереження самоо існування України.

За останні роки сталося так, що моя особиста доля повністю сплелася з долею моєї нації, тому, протестуючи проти анти - української політики уряду СССР, я відказуюся від совєтського (союзного) громадянства і прошу вважати мене українським націоналістом.

17 листопада 1975 року

ПОВІДОМЛЕННЯ

Діловий Комітет Будови Пам'ятника Лесі Українки в Торонті повідомляє все українське громадянство, що збірка на Пам'ятник вже закінчена.

Просимо ласкаво, всі організації, установи і поодиноких збірщиків повернути всі збіркові листи до 15-го вересня 1976 р.

Тоді після переведення остаточного розрахунку подамо до преси точне фінансове звідомлення, перевірене Контрольною комісією і фахівцем - рахівником

Сподіваємося, що до кінця року видамо „Пропам'ятну Книгу", в якій будуть поміщені звідомлення із праці Ділового комітету, про відкриття Пам'ятника, важливі промови, привітання, як також будуть подані пожертви організацій, установ, поодиноких осіб і кумів, які своїми пожертвами причинилися до побудови Пам'ятника безсмертній поетесі Лесі Українці в Торонті.

За Управу Ділового Комітету
інж. Леоніда Вертипорох
голова
Д-р Зоя Плітас
секретар

Адреса Ділового Комітету:
Lesia Ukrainka
Memorial Monument Com.
8 Strath Humber Court
Islighton, Ontario M90 4C7.

В'єтнамці погодилися випустити усіх американців

Вашінґтон. — Юнайтед Пресс Інтернешенал інформує, що уряд об'єднаного В'єтнаму погодився випустити усіх американців, залишених там після закінчення війни, як також дав згоду на виїзд їхніх в'єтнамських жінок і дітей. Виїзд американських родин з В'єтнаму розпічнеться вже 1-го серпня ц. р. Сенатор Едвард Кеннеді, демократ з Массачусетс і сенатор Джордж МекҐоверн, демократ з Південної Дакоти, подали до публічного відома зміст телеграм, які вони одержали рівночасно від амбасадора В'єтнаму у Парижі Во Ван Сунґа та в яких виразно і недвозначно говориться про погодженість в'єтнамського уряду на виїзд американців. Таке повідомлення в'єтнамських чинників наспіло після того, як Державний департамент і багато конґресменів обвинувачували уряд В'єтнаму, що він не додержав раніших обіцянок про звільнення американських громадян і їхніх родин. Невідомо скільки американців залишилося ще у В'єтнамі, хоч деякі джерела подають, що бажаючих виїхати є біля 40 осіб.